GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 11.

W NIEDZIELĘ DNIA 5. LUTEGO 1809.

Z Wiednia d. 28. Stycznia.

J. C. K. Mość raczył długą i gorliwą służbę X. Jgnacego Ramseb, iako kapelana woyskowego, wynagrodzić złotym medalem średniey wielkości, który mu d. 24 b. m. w przytomności wielu osób przez drugiego dowódzcę stolicy, Feldmarszałka porucznika Mitrowskiego, publicznie przypięty został.

W niedzielę d. 8 b. m. raczył Arcy Xżę Jmć Karol Jeneralissim, z swoiemi bracmi Arcy Xiążętami Józefem, Antonim, Janem, Raynierem i Ludwikiem, zaszczycić obecnością swoią pierwszy raz otworzoną tego karnawału Wolfsohna Apolina salą, na którey znaydowało się bardzo wiele gości, i poczynione w niey od przeszłego roku odmiany i gustowne przyozdobienia nayłaskawiey pochwalić.

C. K. tuteysza szkoła główna wydała 47 uczniom, którzy swoie nauki ukończyli i examina zdali, na końcu przeszłego szkolnego roku patenta na doktorów medycyny.

Dzisieysza gazeta dworska umieściła następuiący artykuł z Hiszpanii:

Nayznowsze biuletyny woyska Francuzkiego w Hiszpanii zawieraią o działaniach woyskowych w treści:

Dwudziesty drugi biuletyn.

" *W Benawente d.* 31 *Grudnia* 1808. — D. 30 Grudnia jazda pod rozkazami Xcia Istryi (Marszałka Bessieres) przebyła za rzekę Exla. Tegoż dnia w wieczór przebyła przez Benawente i ścigała nieprzyiaciela aż do Puente de la Velana. Główna kwatera założona została tegoż dnia w Benawente. Nie dosyć dla Anglików było, że zepsuli iedno sklepienie mostu na rzecze Exla, ale nadto wysadzili minami iego pale. Woysko nasze stanie tego wieczora w Astorga na granicach Galicyi. „

Dwudziesty trzeci biuletyn.

" *W Benawente d.* [illegible] *Stycznia* 1809. — Xżę Dalmacyi (Marszałek [illegible]) przybył d. 30 Grudnia do [illegible], gdzie znaydowało się lewe skrzydło woyska Angielskiego, składaiące się z [illegible] pod [illegible] de la Romana. [illegible] wypadł ich iednym tylko atakiem, zabił im wiele ludzi, [illegible] chorągwie, [illegible], 2 podpułkowników, [illegible]0 oficerów i 1500 żołnierzy w niewolą. D. 31 Grudnia [illegible] Xżę Dalmacyi do

Leony, gdzie zastał 2000 chorych nieprzyiacioł. Anglicy cofaią się iak tylko mogą nayśpiesznicy, lecz ściga ich rownie śpieszno Xżę Istryi w 9000 jazdy. W magazynach, które w Benawente spalili, znaydowało się, nie rachuiąc namiotow 4000 kocow i bardzo wiele rumu. Zabraliśmy przeszło 200 bagażowych i ammunicyynych wozow, które na drodze z Benawentu do Astorga porzucili. Szczątki dywizyi Jenerała de la Romana schroniły się do ostatniego miasta i pomnożyły przez to zamieszanie w tem mieście.

"Po opanowaniu Rosas udał się Jenerał St. Cyr z 7mym korpusem do Barcelony; rozproszył nieprzyiacielskie woyska, które znaydowały się w okolicach tego miasta i złączył się z Jenerałem Duhesme. Przez to połączenie pomnożyło się iego woysko do 40,000 ludzi.

"Xiążeta Treviso (Marszałek Mortier) i Abrantu (Jenerał Junot) opanowali zewnętrzne szańce Saragossy. Pułkownik indzynierow Lacoste, czyni przygotowania dla opanowania tey twierdzy.

"Król Hiszpański udał się do Aranjuez, dla odprawienia rewii nad pierwszym korpusem, zostaiącym pod rozkazami Xcia Bellnny (Marszałka Wiktor.)

Dwudziesty czwarty biuletyn.

"*W Astorga d. 2 Stycznia.* — Cesarz przybył d. 1 Stycznia do Astorga. W ostatnim tem mieście znaleziono skład sukna, kocow i narzędzi do robienia szańców. Jenerał Colbert, dowodzca przedniey straży konnicy Xcia Istryi, zabrał Anglikom na drodze z Astorga do Villa Franca 2000 jeńcow, kilka wozow z karabinami i oswobodził 40 ludzi, którzy poiedynczo zabranemi zostali w niewolą. Woysko Jenerała de la Romana iest powtoraie prawie do szczętu zniszczone. Cesarz dał rozkaz Xciu Dalmacyi, aby ścigał Anglikow aż do ich okrętow.

"W Katolonii wszedł Jenerał St. Cyr do Barcelony. Przed Saragossą opanowali Xiążęta Conegliano i Treviso z niewielką stratą górę Torreros. Zabrali 1000 jeńcow i oczyli miasto. Minerowie rozpoczęli iuż swoie roboty.

"W Estramadurze uderzyła dywizya Jenerała Sebastyani, przeprawiwszy się po moście przy Arecbisso d. 24 Grudnia za rzekę Tagu, na szczątki woyska tey prowincyi. Attak 28go liniiowego regimentu był wystarczaiącym do wprowadzenia ich w nieład. Xżę Gdański kazał w tymże czasie przeyśdz dywizyi Jenerała Valence za rzekę Tagu po moście przy Almaraz. Cztery działa, 12 prochowych wozow, 4 do 500 jeńcow były zdobyczą dnia tego.„

Od granic Rossyyskich d. 3. Stycznia.

Na drodze od granic Pruskich aż do Peterzburga panuią z powodu podroży Królestwa Pruskich wielkie poruszenia. Do Memlu przybył na przeciwko Królestwu Jehmość deputowany od Kurlandzkiego rycerstwa, dla kierowania przygotowaniami do ich podroży. Odległość z Polangen, iako pierwszego nadgranicznego mieysca Rossyyskiego, do Peterzburga wynosi 820 wiorst, co czyni, rachuiąc po 7 wiorst na milę, 117 mil Niemieckich. Cała ta odległość podzielona iest na 39 stacyy, z których naykrótsza 11, a naydłuższa 29 wiorst (półtory do 4 mil Niemieckich) wynosi. Na każdey z tych stacyy znayduie się Marszałek podroży i oddział jazdy, składaiący się z 1 officera, 3 podofficerow, 12 żołnierzy i 1 trębacza, który assystuie wysokim podrożnym. Lud iest dobrany, dobre maiący konie i składaiący się częścią z huzarow, częścią Małorossyyskich regimentow, a ku Peterz-

Sturgowi z ułanow W. Xcia Konstantego. W Twierdzach witanemi i żegnanemi są Nayiaśnieysi Królestwo 51 z dział wystrzałami, występuie cała załoga, a przed ich mieszkanie zaciąga na straż cała kompaniia z chorągwią. Od granic towarzyszył Nayiaśnieyszemu Królestwu do Rygi Jenerał Liewen i Xżę Dołgoruki. Drugiego dnia podroży iedli Królestwo Jchmość obiad w Schrunden u Hrabiego Medem. W Mitawie, gdzie nazaiutrz przybyli, ziedli tylko w zamku śniadanie. D. 30 Grudnia w wieczor przybyli do Rygi, którego dnia uiechali 122 wiorst, czyli 18 mil Niemieckich. (O przyięciu ich tu i bawieniu iuż się dawniey pod artykułem z Rygi doniosło.) W dzień nowego roku udali się Nayiaśnieysi Królestwo w dalszą do Peterzburga podroż, za któremi polechali nazaiutrz Królewiczowie Wilhelm i August.

Z Paryża d. 12. *Stycznia.*

Anglicy zdaią się cofać ku Ferrolowi i Korunnie w celu wsiądzenia zapewne na okręty. Oba te porty leżą na Oceanie o 50 godzin drogi od Benawentu.

List z Wittoria pod d. 22 Grudnia zawiera co następuie:

" Xżę Abrantu odebrał rozkaz udania się do Arragonii. Cesarz mianował go rządcą prowincyy Nawarry i Arragonii, dowodzcą Pampeluny, naczelnikiem 3go korpusu woyska w Hiszpanii i dowodzcą oblężenia Saragossy. J. C. K. Mość zachował dla niego dowodztwo nad 8mym iego korpusem i przyrzekł zwrocić go w czasie do pierwszego iego dowodztwa. Wyiechał on iuż do mieysca swoiego przeznaczenia. „

Marszałek Xiążę Valmy (Kellerman) oczekiwany iest codziennie w Bajonie, dla obięcia dowodztwa nad woyskiem odwodowem. Piędziesiąt officerow od indzynierow udało się pod Saragossę.

Margrabia St. Simon przybył d. 2 Stycznia z swą córką do Bajony, która wyprosiła mu życie u J. C. K. Mci. Osadzeni są w starym zamku.

Pisma tuteysze zapewniaią, iż wysoki Cesarski sąd zwołany iest na 18 Stycznia. Podług konstytucyi składa on się z Xiążąt Francuskich, wysokich urzędnikow państwa, wielkiego sędziego, czyli ministra sprawiedliwości, urzędnikow koronnych, 60 nayst arszych wiekiem senatorow, prezydentow sekcyy rady stanu, z 14 naystarszych wiekiem radcow stanu i 20 naystarszych wiekiem członkow sądu kassacyynego. Prezyduie na nim Xżę arcykanclerz państwa. Zapewniaią, że na iego posiedzenia urządzaią iuż salą.

D. 9 mieliśmy tu wielki wicher, który wiał przez cały dzień i część nocy. W południe wielki deszcz z gradem padał. Wicher poobalał kominy i niektóre pozrywał dachy. Z resztą nie doznaliśmy innego nieszczęścia.

Jenerał Lagrange, który wsławił się w bitwie pod Tudela, przybył do Paryża dla wygoienia ran swoich.

Ambassador Perski, Asker-chan, da we czwartek bal, którego minister zagranicznych związkow będzie gospodarzem.

Do Portu Bajońskiego zawinęły następuiące okręty z osadowemi towarami: Statek Bajoński Nr. 4, pod Kapitanem Sorel z St. Domingo; galiota Awanturniczka Gwadelupska, pod Kapitanem Marie z Pointe-a Pitre; bryg Hyene z Bordeaux pod Kapitanem Briol z Martyniki.

List z Widynu donosi następuiące szczegoły o ostatnich zaburzeniach w Konstantynopolu:

" Zaraz po przybyciu gońca z rozkazem Mustafy Bairaktara do niektórych naczelników

)2(

korpusow, ażeby udali się do Konstantynopola, ruszyły woyska w drogę, ale nie mogły zdążyć na czas dla zapobieżenia rewolucyi, która położyła koniec rządom i życiu Bairaktara. Wątpliwą iest nawet rzeczą, czyli Bairaktar znalazłby był w tych woyskach pomoc, iaką sobie obiecywał, bo wiemy teraz, że niektórzy z tych dowodzcow przez boiaźń tylko oświadczyli się za Bairaktarem, a w istocie nienawidzili go i upatrywali tylko pory do powstania przeciw niemu. Jakoż odebrawszy w drodze wiadomość, że Janczarowie zwyciężyli, oświadczyli się za niemi, a woyska poszły za ich przykładem. Inne iednak korpusy (regularnych woysk) i ich dowodzcy są prawdziwie do niego przywiązanemi, i obawiać się należy, ażeby nie przyszło do domowey woyny pomiędzy Tureckiemi woyskami. — Osoby wiadome rzeczy, twierdzą, że ostatnia rewolucya w Konstantynopolu dosyć zręcznie była ułożona przez matkę Sułtana Mustafy, siedzącą w seraiu. Jeden z iey stronnikow, mowią, odkrył rzecz Bairaktarowi w wigilią rewolucyi, który kazał zaraz Sułtana Mustafę i iego matkę udusić.,,

Podług doniesień od naszego woyska z Hiszpanii, cofaią się Anglicy śpiesznie do Koruny i Ferrolu, gdzie maią woienne i przewozowe okręty, a woyska nasze są tylko o dzień drogi od nich oddalone. Aże wsiędzenie na okręty tylu woysk potrzebuie przynaymniey 5 lub 6 dni czasu, zatem wystawić sobie można w iakim niebezpieczeństwie znayduią się Anglicy.

Miasto Astorga, do którego uciekli Hiszpanie z Anglikami podług 23go biuletynu, leży w prowincyi Leon, w rownini nad rzeką Torto, o 10 mil od miasta Leon. Zbudowane iest na wzgorku, na około którego są rowniny. Część iego dawnych murow iest obalona, druga ieszcze stoi. Astorga miało bydź niegdyś obronnem miastem; ale dziś nie widać tylko rozwaliny. Ludność iego iest nie wielka.

Benawent, gdzie J. C. K. M. założył głowną kwaterę, leży nad rzeką Exla. Nie wielkie miasto i nie maiące nad 3000 ludności. Pałac Xcia Benawentu iest obszerny, wspaniały i bardzo dawney budowy.

Leon, stolica prowincyi tego nazwiska, gdzie Xżę Dalmacyi wszedł d. 31 Grudnia, leży między rzekami Torio i Bernesia, z których pierwsza wypływa z góry Piedrafita, o 8 mil od Leon, a druga z góry Paxares o mil 11. Ludność tego miasta była znaczna do wieku 1390, poki tam Królowie Leony mieszkali. Dziś bardzo iest mała i widać tylko znaki dawney iego wspaniałości. Mury iego są po części z marmuru.

Klassa instytutu narodowego umieiętności, fizyki i matematyki zastanowiała się na ostatnim posiedzeniu nad leczeniem niektórych chorob i ekonomiką.

Wiadomo wszystkim, że hydropisia (zatrzymanie uryny) uważana powszechnie iako skutek obstrukcyi leczona iest mocnem laxowaniem. P. Desessart zbiia w swey rozprawie sposob ten leczenia, i twierdzi, iż rozwalniaiące lekarstwa nayskuteczniey szemi są przeciw tey chorobie. Wzywa nakoniec lekarzy, aby się zastanowili nad tym sposobem leczenia.

Trzech członkow z instytutu pracowało nad nowem dziełem, iako to P. Cels, którego śmierć zabrała i PP. Tessier i Huzard, to iest proiektem kodexu rolniczego, który iest z rozkazu J. C. K. Mci podany do roztrząśnienia wydziałowi z wszystkich sekcyy rady stanu.

Towarzystwo do zachęcenia przemysłu

narodowego wyznaczyło 600 fr. nagrody iednemu z rolnikow w departamencie Meurty, który rozmnożył Szwedzką rzepę. Ogrodowina ta rodzi się w nayzimnieyszym gruncie, i iest bardzo dobrą karmą dla bydła, a nawet przyprawiona, iest zdrowem pokarmem dla ludzi. Wydaie oraz wiele oleiu, a pomieszana z ziemniakami tuczy wieprze i robi mięso smacznem.

Z Londynu d. 29. Grudnia.

Zmnieyszyła się obawa o zdrowie Króla; iednak tak iest słaby, iż nie może się trudnić interessami rządu. Myślą zatem utworzyć regencyą, która składać się ma z Następcy tronu Xcia Wallii, Królowey, Kanclerza, Arcybiskupa Kantorberskiego i Xcia Portland. Oczekuią iednak w tey mierze zdania publiczności. Wiele osob cieszy się naywiększemi nadzieiami z powodu odmiany rządu.

Rządca Caracas wydał obwieszczenie, mocą którego nadał wszystkim osadom Angielskim i Anglii prawo handlowania do iego prowincyi.

Dowodzący admirał pod wyspami za wiatrem zalecił wszystkim pod iego rozkazami będącym officerom, aby ostrzegali neutralne okręty, płynące do wysp Francuzkich, iż te wyspy znayduią się w ścisłem zamknięciu. Któryby zaś okręt postąpił przeciw temu zakazowi, będzie iako nieprzyiacielski traktowany.

D. 5 odebraliśmy tu Hollenderskie gazety pod d. 27 Listopada, w których znayduie się 3ci i 4ty biuletyn woyska Francuzkiego w Hiszpanii z Burgos pisany, gdzie Bonaparte miał od 11 Listopada głowną kwaterę. W powyższych biuletynach nie znayduiemy iednak żadnych szczegółow o woyskowych działaniach. Rzekomy Xżę Dalmacyi i Jen. Milhaud byli przeciw Reynosa wysłanemi, dla zaskoczenia cofaiącym się z Bilbao woyskom. Z resztą są te biuletyny w takim samem sposobie pisane, iak te, które nam donosiły o nieszczęśliwey kampanii w Niemczech. Pisane są nadto z zręcznością, nadaiącą pozor zwycięztwa woyskom Francuzkim i wyśmiewaiącą sprawę Hiszpanow, za którą oręż uchwycili. Wyszydzono w nich uzbroionych studentow Salamanki, a chłopow nazwano fanatykami. — Dziesięć tysięcy Francuzow, wyraża 4ty biuletyn, udało się za Waladolidę, dla wyszukania Anglikow. Poczytuią sobie za uroczystość, ieżeli ich wynaydą. Chcieliby zamiast 20,000 na 100,000 walecznych naszych woiownikow natrafić, lecz ci niezaniedbaliby zapewne zemścić się na nieprzyiacielu za wyrządzoną imieniowi Angielskiego narodu zniewagę, obwiniaiąc go o obłudę i naypodleysze sposoby, których użył do obłąkania ludu Hiszpańskiego.

Fregata Loara powiozła d. 3 z Portsmutu 2 mill. 200,000 dolarow do Koruny dla Hiszpańskich powstańcow.

Regiment dragonii Xcia Wallii popłynął d. 2 z Portsmutu pod Jenerałem Calcraft do Hiszpanii. Regiment 41szy dragonii idzie pod Pułkownikiem Dalriac z Canterbury do Portsmutu, dla przeprawienia się podobnież do Hiszpanii.

Z Malty piszą, iż P. Adaire znaydował się w okolicach Konstantynopola, i czynią nam nadzieię poiednania się z Portą.

W drukarni Cadella wyydzie w krótce życie P. Pitta w 5 tomach, przez P. Gifford.

Z Koruny piszą, iż trudniono się zabieraniem na okręty bagażow Angielskiego woyska, i że dywizya Jenerała Baird odebrała rozkaz udania się morzem do Wigo. Jenerał de la Romana znaydował się z ostatkami woyska Blacka, około 10,000 wynoszącemi i 20 dzia-

łani w Leon.

Słych ć, iż gwardye Królewskie popłynąć maią do Hiszpanii.

Od Brzegow Menu d. 13. Stycznia.

W ostatnim Nrze dziennika ligi Reńskiey czytamy akt przystąpienia Xcia Holszteinsko-Oldenburskiego do ligi Reńskiey. Zawarty on został d. 14 Października w Erfurcie między pełnomocnikiem Francuzkim, naczelnikiem części wydziału do spraw zagranicznych, P. de la Besnardiere, i pełnomocnikiem Holszteinsko Oldenburskim, taynym Radcą i Ministrem, Baronem Hamerstein, i rożni się 5tym i 6tym artykułem od innych aktow przystąpienia. Artykuł 5ty opiewa: iż J. C. K. Mość ustępuiąc Królowi Hollenderskiemu przez zawarty w w Fontainebleau traktat praw samowładności nad Hrabstwem Bentink, nie myślał wcale naruszać praw Xcia Oldenburskiego. Prawa te ściągaią się zapewne do państwa Varel, do którego Xżę Oldenburski od dawna miał prawo. W artykole 6tym kontyniens oznaczony iest tylko 800 piechoty, ponieważ xięstwo Oldenburskie leży nad morzem i musi bronić brzegow. — Daley przywodzi rzeczony dziennik niektóre statystyczne wiadomości o xięstwie Oldenburskim, które nie zdaią się zgadzać z dotychczasowemi, iakie o tem xięstwie miano. Rozległość xięstwa Oldenburskiego podaie bowiem, wraz z xięstwem Lubeckim, do 97 1/2 mil kwadratowych, 159,550 dusz ludności, 6 miast, 10 miasteczek, 580 wsi i 601,200 zł. ryń. dochodu, nie rachuiąc cła w Elsflett, które stosownie do wyroku deputacyi Rzeskiey Xżę Oldenburski tylko do roku 1803 wybierał.

Gazeta Frankfortska Ristretto umieściła następuiący artykuł z Stuttgardu pod d. 7. Stycznia:

„ W stolicy naszey utrzymywany iest reiestr familiyny, stosownie do rozporządzenia Królewskiego pod d. 1 Lipca 1808, do którego naczelnicy familiy powinni przesełać zapieczętowane przypadki, które oprocz zapisywanych w metrykach kościelnych, zdarzą się w ich familiach. Naywyższa Królewska policya wyda familiiom na pamiątkę takowych przypadkow ceduły. O porządku godności, który dziś ogłoszony został, w krótce doniesiemy. Mianowani przez J. K. Mość katolicey biskupi należą do drugiego stopnia pierwszey klassy godności. „

Gazeta Hamberska zawiera co następuie:

Podług doniesień z Hanoweru ogłoszone tam ieszcze zostały następuiące Cesarskie nadania: Marszałek Lefebvre, Xżę Gdański, otrzymał 50,000 frankow rocznego dochodu w woytowstwie Celle i urzędach Winsen i Bergen; Xżę Arcypodskarbi, Xżę Placencyi (Lebrun) 50,000 fr. z urzędow Wilhelmsburg, Harburg i Winsen; Marszałek Bessieres 50,000 fr. z urzędu Winsen nad Lube; Jenerał Friant 30 000 fr. z urzędu Lauenstein, a Jenerał Bisson tyleż z urzędu Neuhaus w Lueneburskim kraiu. „

Port Zeng w Dalmacyi zamknięty iest ściśle przez Anglikow. Kilka oddziałow woyska Francuzkiego przeszło przez Zeng z Dalmacyi do Włoch.

Nadzieia pokoiu z Angliią, lubo dotąd słaba była, zniknęła teraz, podług doniesień z rożnych stron, zupełnie.

Z Amsterdamu d. 14. Stycznia.

Dom wielkiego fabrykanta sukien, Piotra Vrede, niegdyś członka wykonawczego dyrektoryatu, przestał płacić.

Liczba lekarzow dla ubostwa pomnożona ta została od 4 do 12, gdyż codziennie powiększa się liczba ubogich. Wiele potrzeb, iak n. p. sol, mydło, potaż, tudzież osadowe

towary, podnoszą się coraz bardziey w cenie. Zakaz żeglugi do obcych kraiow iest nayściśley utrzymywany.

Jutro zakończy ciało prawodawcze zwyczayne posiedzenia, a nazaiutrz zacznie nadzwyczayne.

J. K. Mość postanowił także urząd referendarza, i mianował nań P. Doorn, syna prefekta Zelandyi.

Pod d. 9 b. m. mianował J. K. Mość Kawalera Bordeaux, dotychczasowego radcę poselstwa przy dworze Peterzburskim nadzwyczaynym swoim posłem przy dworze Duńskim na mieyscu Kawalera Meyners który dla słabości zdrowia został odwołany.

Przez wyrok pod d. 9 mianował J. K. Mość Radcę stanu Goldberga, sprawuiącego interessa przy dworze Berlińskim, pełnomocnym swoim posłem przy tymże dworze.

W Leydzie odprawione zostało d. 12 Stycznia, iako w rocznicę zniszczenia części miasta przez wysadzenie na powietrze okrętu z prochem, uroczyste nabożeństwo.

Ren wezbrał nadzwyczaynie w okolicach Dusseldorfu.

Pomimo przykrych okoliczności, w iakich się teraz znayduiemy, zebrano iednak w Leydzie d. 10 Stycznia przez składki 4208 zł. hol. dla ubogich w czasie teraźnieyszey zimy.

Z Królewca d. 12. Stycznia.

Wyszło tu następuiące obwieszczenie:

"J. K. Mość, Pan nasz miłościwy, rozkazał uwiadomić officerow zwiniętych regimentow i batalionow, zostaiących nie czynnemi w prowincyach opuszczonych od woysk Francuzkich, że J. K. Mość w okolicznościach teraźnieyszych nie iest w stanie umieścić ich w służbie; ale dla ulżenia ich losu, ile stan skarbu pozwala, rozkazał prowincyonalnym kassom, aby wypłacały im za assygnacyami dowodzących po prowincyach jenerałow połowę żołdu, to iest Feldmarszałka Courbiere w zachodnich Prusach, Jenerała porucznika Blüchera w Pomeranii i nowey Marchii, Jenerała maiora porucznika Grawert w Szląsku. Więcey nie może dla nich w teraźnieyszych okolicznościach uczynić. — W Królewcu d. 24 Grudnia 1808.

Z Strazburga d. 10. Stycznia.

Gazeta tuteysza zawiera co następuie:

"JW. Minister wewnętrzny uwiadomił w liście pod d. 3 Stycznia prezydenta tuteyszego miasta, iż J. C. K. Mość rozkazał pomiędzy 42 dobrych swoich miast 150 kilogramow kory Chińskiey podzielić, i że Strazburg dostanie z tey dobroczynności 300 kilogramow, około 600 funtow. J. C. K. M. daie przez to rzeczonem miastom dowod swoiego ukontentowania i miłości. Któż nie uzna w dobroczynney tey pamięci staranności oyca o zdrowie szczęśliwey swey familii!„

Z Berlina d. 9. Stycznia.

W tych dniach zaaresztowanemi nakoniec zostali, dla uczynienia zadosyć publicznemu życzeniu rządcy i dowodzcy, którzy prawie bez oporu oddali woyskom Francuzkim twierdze Magdeburg, Hameln, Kistryn i Szczecin, to iest ci, którzy żyią ieszcze i znayduią się w państwach Pruskich. Maią bydź nie tylko oni, ale i cywilni urzędnicy, iak skoro pokaże się, iż przyłożyli się do tego sromotnego poddania, surowo sądzonemi.

Z Wenecyi d. 31. Grudnia.

Akademiia Jońska w naszem mieście wyznaczyła na ostatnim swoim posiedzeniu 600 frankow nagrody za naylepszy statystyczny opis wysp Jońskich. P. Teotochi, prezydent senatu Jońskiego, proponował drugą nagrodę takiż kwoty za naylepsze rozwiązanie nastę-

puiącego pytania: " Dla czego mieszkańcy wysp Jońskich, lubo obdarzeni talentami i rozumem, trudnią się iedynie rzeczami błahemi i zaniedbuią ważnych i użytecznych dla swego dobra rzeczy? Jakie są sposoby do zwrocenia ich umysłu i uwagi do celu użytecznego?,, Rozprawy pisane w ięzyku Greckim, łacińskim, Włoskim lub Francuzkim, maią bydź przed 1 Lipca r.b. przesłane do Sekretarza akademii, P. Agrati.

Z Nancy d. 11. *Stycznia.*

Ostatnia kolomna zostaiących w naszem mieście jeńcow Pruskich wyruszyć ma d. 14 b. m.

Oczekuiemy tu w tych dniach kilku oddziałow dragonii, ktore udadzą się do 2giey i 5tey woyskowey dywizyi.

Z Vaudemont donoszą, iż nadzwyczayny wicher, który powstał d. 8 b. m. obalił w tem mieście około północy część domu, w którym mieszkał X. Garnier, dawny pleban w Forcelle - St. Gorgon; szanowny ten 90 letni starzec przywalony został przeszło 20tu furami romu, i pomimo gorliwości i ratunku mieszkańcow dopiero nazaiutrz rano odkopany nieżywy został.

Podług rozkazu J. C. K. Mci zaczenaią wybierać popisowych na rok 1810. Na departament Meurty wyznaczonych iest 812 ludzi, 609 do woyska czynnego, a 203 do odwodu. Losowanie zacznie się w całym kraiu d. 20 Stycznia i musi bydź do 1 Lutego ukończone.

Z Kassel d. 16. *Stycznia.*

J. K. Mość mianował dotychczasowego prefekta Wezery, P. Pestel, radcą stanu, P. Böhmer audytorem rady stanu, a P. Zadig pierwszym lekarzem Królowey.

Z Augszburga d. 12. *Stycznia.*

Z strony Królewsko - Bawarskiego rządu nadszedł tu rozkaz do starszych kupieckich, aby dali swoie zdanie, z iakiemi odmianami mogłby bydź handlowy kodex Napoleona w królestwie Bawarskim zaprowadzony. Zdanie to będzie ułożone przez wydział z bankierow i kupcow złożony i zasięgnieniem rady tuteyszych prawnikow.

Z Rouen d. 10. *Stycznia.*

Onegday powstał tu tak gwałtowny wicher, iż nadzwyczayne poczynił szkody. Dzwonica kościoła stoiącego na wschodnim brzegu Sekwany obalona została w czasie nabożeństwa. Ludzie przestraszeni pouciekali z kościoła, z którego gradem padały dachowki. Dom świeżo zbudowany został także obalony. Naygwałtownieyszy wicher był między godziną iedenastą i dwunastą, pod czas którego rzęsisty deszcz padał.

Z Granwillu d. 3. *Stycznia.*

D. 30 przeszłego miesiąca 5 celnikow, w towarzystwie dwoch kanonierow i 6 żołnierzy morskich, postrzegłszy skołatany statek na morzu, wsiedli do dwoch łodzi i popłynęli przeciw niemu. Dognali go i zaprowadzili do Dielette (małego portu między Granwillem i Cherburgiem). Od iego kapitana dowiedzieli się, że płynął z Malty do Londynu z oliwą, rozenkami, &c. i że 20 dni spoczywał w Jersay. Domyślaią się, iż należy do konwoiu, który w liczbie 40 żaglow wypłynął z Malty pod zasłoną liniiowego okrętu, i przez burzą był rozproszony.

Z Ratysbony d. 13. *Stycznia.*

Od kilku miesięcy zasłużony Minister Baron Albini ieździł po dwa razy z zleceniami od Xcia Prymassa do Monachium. Dziś dowiaduiemy się, iż miasto Ratysbona ma bydź pod pewnemi warunkami uwolnione od ceł z strony Bawaryi, co byłoby nowem dobrodzieystwem z strony kochanego naszego Xcia.

DODATEK

DO Nru. 11.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 5. LUTEGO 1809.

Z Villa-Franca d. 22. Grudnia.

Po kapitulacyi twierdzy Rosas udał się 7my korpus woyska Francuzkiego d. 28 Grudnia nad brzegi rzeki Fluwia. D. 9 stanął na lewym brzegu rzeki Ter, a na prawym znaydowały się iego przednie straże. D. 11 przeprawił się za rzekę Ter i stanął w Bisbas. D. 12 zaiął Christinia d'Aro i zamek d'Aro. Nadaremnie usiłowali gorale Hiszpańscy zabronić mu przeprawy przez wąwozy między Bisbas i Cullonia; pomimo swoich zasiekow i rozrzucenia dwoch mostow, zostali z swego stanowiska wypartemi, przyczem utracili do 200 ludzi w zabitych i ranionych. My zaś nie mieliśmy iak kilku tylko ranionych ludzi.

D. 13 osadził 7my korpus Malonet de Selwa i wzgórki W... W drodze ucierały się woyska z goralami. D. 14 stanęła Włoska dywizya przed St. Celony. Dywizya Jenerała Souham szła przez Sils i Malerquina gościńcem od Gerony do Ostalric. Dla zasłonienia tego poruszenia stanęła reszta korpusu na wzgorkach po prawey stronie Ostalric.

D. 14 udała się Włoska dywizya do Cardebon. Przednią iey straż ... zawniyściem do wąwozow Trentopasses 4 nieprzyiacielskie batterye. Jenerał naczelny St. Cyr przebył te wąwozy pomimo mocnego z strony nieprzyiaciela oporu i noc go nawet nie wstrzymała; o godzinie 10 w wieczor iuż był za wąwozami Trentopasses.

D. 16 natrafiła przednia straż nasza na znaczną liczbę naylepszych woysk nieprzyiacielskich pod Jenerałem Vives, który miał przy sobie Jenerała Reding, w korzystnem stanowisku na wzgorkach przy Cardebon. Rozprawa stała się powszechną. Po tęgim przez pół tory godziny odporze i pomimo mocnego z dział ognia, został nieprzyiaciel z wszystkich stanowisk wyparty i do ucieczki przymuszony, pod czas którey ścigaiąca go iazda wielką zadała mu cięgę. Owocem tey rozprawy było 1500 jeńcow i tyleż zabitych i ranionych. Nieprzyiaciel utracił całą artyleryą swoią, składaiącą się z 2 haubic, 12 dział z zaprzęgiem i prochowemi wozami, kilka chorągwi i przeszło 200,000 karabinowych ładunkow. Woysko zabrałoby było więcey ieszcze jeńcow, gdyby jenerał naczelny nie był z umysłu tey korzyści odstąpił, dla przywrocenia tem prędzey kommunikacyi z Barceloną, co d. 17 w południe nastąpiło.

Dowodzący w tey twierdzy Jenerał Duhesme przyłożył się do tego przez zręczne i

skateczne wycieczki.

D. 17 stanął 7my korpus przed St. Andre, zabawił tam przez d. 18 i 19, a d. 20 postąpił daley, zmocniwszy się dywizyą Chabran, która z Barcelony udała się była ku rzece Lobregat. Nieprzyiaciel stał w oszańcowanym obozie na prawym brzegu tey rzeki.

D. 21 rozkazał Jenerał St. Cyr uderzyć z wszystkich stron na nieprzyiaciela, który ratował się ucieczką, zostawiwszy na placu boiu całą artyleryą swoią, składaiącą się z 32 ciężkich dział z zaprzągiem, znaczne magazyny i wiele utracił ludzi. Zabraliśmy procz tego kilka tysięcy jeńcow. Nieprzyiaciel ucieka do Tarragona, za którym pędziemy.

Z Neapolu d. 31. Grudnia.

Nayiaśnieyszy Król nasz wydał następuiący wyrok:

I Art. Duchowni, co do spraw cywilnych i kryminalnych, należą rownie, iak wszyscy poddani, od zaprowadzenia kodexu Napoleona do sądow świeckich.

II. Władza biskupow co do karności duchowney zostaie podług przepisow prawa kościelnego w zupełney mocy przy biskupach; rozciąga się do wszystkich duchownych w ich dyecezyach za przestępstwa, które nie są cywilnemi lub kryminalnemi.

III. Przestępstwa duchownych karane bydź maią w miarę ich wykroczenia iuż osadzeniem na czas iaki w seminarium, iuż oddaleniem od plebanii, &c.

IV. Biskupi dołożą wszelkiego starania do zachowania karności kościelney. Czuwać będą nad sprawowaniem się duchownych, i ile razy uznaią tego potrzebę, udadzą się o pomoc do władz naszych.

Podług innego wyroku, xięga postępowania sądowego dla państwa Francuzkiego zaprowadzona zostanie od 1go Stycznia 1809, i wszystkie dawnieysze przepisy lub zwyczaie są uchylone.

Z St. Lucide donoszą pod d. 20 Grudnia, że pod tamteyszemi brzegami pokazały się dwa nieprzyiacielskie statki, które wysłały 3 szalupy dla opanowania stoiącego tam kupieckiego statku; lecz gwardye narodowe udały się natychmiast nad brzegi i odparły nieprzyiaciela.

Z Berlina d. 21. Stycznia.

Nayiaśnieysi Królestwo Jehmość nasi przybyli szczęśliwie do Peterzburga i byli tam uroczyście przyiętemi.

D. 18 wesoła tu przybyła z Królewca konna artylerya pod Kapitanem Grzumann.

Z Bajony d. 11. Stycznia.

Podług doniesień z Madrytu, postąpił Xżę Infantado, który po Jenerale Castanhios obiął nad resztą iego woyska dowodztwo, do Cuenca, skąd z stratą wyparty został.

Załoga w Madrycie składa się z 8000 ludzi.

Wczoray przybyło tu 60 ziętych w niewolą Hiszpańskich officerow sztabowych. Umieszczono ich tymczasowo w nowym zamku.

Listy od woyska z Hiszpanii donoszą, iż Xżę Dalmacyi d. 6 lub 7 Stycznia pewnie do Koruny przybędzie, i przeszkadzać będzie Anglikom wsiadaniu na okręty.

Jutro uda się do Hiszpanii 6000 odwodowego woyska, dobrze ubranego i w wszystek rysztunek opatrzonego.

Oblężenie Saragossy zaczęło się d. 2 Stycznia.

Zabicie Jenerała Castanhios od własnych żołnierzy zdaie się potwierdzać.

Chleba, Mąki i Mięsa Taxy.
Na czas od 1 do 15 Lutego 1809.
Dla Miasta Krakowa i iego Przedmieściow.

Chleb.	*Waga.* Funt	Łót.
Bułki z piękney pszeniczney mąki za 1 kr.	—	$7\frac{1}{8}$.
Zytny chleb z naypięknieyszey mąki niemieckiego pieczywa za 3 kr.	—	$25\frac{3}{8}$.
za 6 kr.	1	$18\frac{6}{8}$.
Zytny chleb z czystey mąki bez dodania ięczmienney mąki za 3 kr.	—	$26\frac{5}{8}$.
za 6 kr.	1	$21\frac{4}{8}$.
Przerabiany chleb za 3 kr. . . .	1	$10\frac{5}{8}$.
za 6 kr.	2	$21\frac{4}{8}$.

Mąka i Kasza.	Ryń.	kr.
Nayprzednieyszey mąki pszenney miarka od 8 kwart: po . .	—	51.
Mąka na bułki po	—	$38\frac{1}{3}$.
Poślednia mąka po	—	$18\frac{1}{6}$.
Zytna mąka z nayprzednieyszego gatunku po	—	$33\frac{1}{2}$.
Jaglana kasza po	—	—
Tatarczana kasza po	—	—
Jęczmiena kasza	—	—
Częstochowska kasza	—	—
Mięso.		
Wołowego mięsa funt po . .	—	9.
Cielęcego mięsa funt po . . .	—	10.
Wieprzowego mięsa funt . .	—	10.
Słoniny	—	—
Baraniny	—	—
Jagnięcego mięsa	—	8.

DONIESIENIA.

Z strony C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego Galicyi Zachodniey ninieyszym Edyktem Pani Izabelli z Czermińskich Słoniowski oznaymuie się: iż Jan Czermiński do tuteyszego Sadu przeciw niey względem zastępowania sprawy i przyięcia processu przez Urszulą z Morsztynow Dembińską względem skassowania kompromissu wytoczonego, żałobę podał, i oneyże dla niewiadomego mieysca pomieszkania, P. Adwokat Hruzik oboyga prawa Doktor, iako kurator postanowiony został, do którego więc końcem dania iemu potrzebney informacyi udac się ma — Niemniey ninieyszym publicznym Edyktem wiadomo się czyni, iż Panna Dorota Ostrowska dnia 23 Czerwca 1798 umarła, i substancya po niey zostawiona z summy 124 zł. ryń. Długi zaś takową obciążaiące z summy 180 zł. ryń. 30 kr. składaią się. Gdy zaś procz matki zmarłey, to iest Pani Maryanny z Siemińskich Ostrowski, ninieyszemu C. K. Sadowi żaden inny sukcessor nie iest wiadomy, przeto tey sukcessyi kuratorem Adwokat Hołowka ustanowionym iest, i wszystkich, którzy prawa sukcessyi do tey substancyi maią, napomina się, żeby w przeciągu roku i 6 niedziel deklaracyą swoią względem przyięcia lub zrzeczenia się tegoż maiątku podawali, inaczey stosownie do §. 624 części IIgi praw Cywilnych sukcessya ta tak długo sądownie zachowana będzie, poki sukcessorowie za umarłych nie będą mogł bydź ogłoszeni. W Krakowie d. 8go Sierpnia 1808 roku.

Jozef de Nikorowicz.
Kannamiller.
Mąkolski.

Z Rady Ces. Król. Sądow Szlacheckich Galicyi Zachodn.
Elsner.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa wszystkich do których należy ninieyszym powołaniem uwiadamia: iż Jozef Skuczewski dnia 24 miesiąca Lipca roku 1806 tu w Krakowie w kamienicy pod Nrem 81 stoiącey mieszkaiący umarł; którzy przeto do dziedzictwa pozostałego po śmierci iego iakoweś prawo miec mniemaią, ninieyszym napominaią się ażeby oświadczenie swe, czyli dziedzictwo przyrzeczone z dobrodzieystwem albo bez dobrodzieystwa prawa i inwentarza obiąć albo całkiem zrzec się chcą? w przeciągu trzech lat tuteyszemu C. K. magistratowi tym pewniey okazali i w tey mierze dokładnie wywiedli się, gdyż przeciwnie w oznaczonym czasie zgłaszaiącym i prawnie wywodzącym się, dziedzictwo przyznane i wydane będzie.

Gollmayer.
de Nikoledon.
de Hoszewski.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 10 Grudnia 1808 roku.
Morawski.

Od Sądu Dominikalnego C. K. Kameralnego Kozienieckiego, Janowi Neümanowi mocą tego Edyktu do wiadomości się podaie, że przy tuteyszym Sądzie Urodzony Ludwik Nowicki, dziedzic państwa Czarny, naprzeciw niego z strony dłużnych 10,194 zł. pol. skargę podał i o pomoc sądową prosił, na co rozprawa na dzień 8go Marca 1809 rano o godzinie 9tey podług U. S. naznaczona iest; ponieważ tuteyszemu Sądowi iego pomieszkanie nie iest wiadome, też może bydź, że w C. K. dziedzicznym kraiu się nie znayduie, tak Janowi Neümanowi w niebytności Adwokata, bywszy mieyski pisarz Pan Jędrzey Drapalski za zastępcę na iego szkody i utraty iak kurator naznaczony iest, z którym ta sprawa podług U. S. skończona będzie. — Z tey przyczyny się Jana Neümana uwiadomia, żeby w prawnym czasie sam tu stanął, lub ustanowionemu zastępcy wszystkie prawne dokumenta w tey sprawie odesłał, lub tuteyszemu Sądowi innego zastępcę oznaymił, i powszechnie prawne porządki tak rządził, iak się iemu w tey sprawie na iego obronienie naylepiey zdawać się będzie, ponieważ przez zmieszkanie czasu wypadaiące szkody, sam sobie przyznać musi.

W Kozienicach d. 7go Stycznia 1809.

Z strony C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey wiadomo się czyni: iż dobra Bełzow z częścią Reszczynek w Cyrkule Krakowskim leżące, Pani Antoniny Zborowski własne, do summy 42,580 zł. ryń. 32 1/2 kr. otaxowane, na instancyą prawem przekonywaiącey Roży z Gosławskich Czarnocki, śmiercią Antoniego Czarnockiego pozostałey wdowy, małoletnych Maryanny, Teressy, Gaspra, Emilyi i Antoniny Czarnockich Matki i opiekunki, na zaspokoienie summy 5000 zł. pol. czyli 1250 zł. ryń. w złocie ważnym z prowizyą od dnia 24 Czerwca 1790, z całkowitey summy 10,000 zł. pol. wyrokiem C. K. Sądow Szlacheckich pod d. 12 Czerwca 1804 wypadłym, Antoniemu Czarnockiemu i Petronelli Marchocki przysądzoney, wynikaiącey przez publiczną licytacyą d. 7 Lutego 1809 r. o godzinie 9 z rana w tuteyszym sądzie odprawiać się maiącą, pod następuiącemi warunkami przedane będą: — 1) Licytuiący dziesiątą część szacunku dla bespieczeństwa licytacyi (która iemu w wartości porachowana będzie) przy odprawiać się maiącey licytacyi złożyć powinien. — 2) Summy do funduszu Religii należące przy gruncie i swoiey oryginalney hypotece za opłacać się maiącą prowizyą zostać się mogą, ieżeliby C. K. Fiskus na to zezwolił, żeby się takowe pretensye na tychże dobrach zostały, w przypadku zaś przeciwnym kupiciel w 14 dniach takowe do depozytu złożyć, i względem tego C. K. Fiskus zaraz przy licytacyi deklarować się ma. —— 3) Kupiciel po potwierdzoney licytacyi w 14 dniach summę przysądzoną 1250 zł. ryń. czyli 277 czer. zł. 3 1/2 zł. ryń. w złocie ważnym wraz z prowizyą od dnia 24 Czerwca 1804 po 5 od 100 rachować się maiącą, i kosztami prawnemi w drodze exekucyi mianemi, do sądowniczego depozytu złożyć powinien. — 4) Długi na tychże dobrach hypotekowane, przy akcie licytacyynym likwidować się maiące, kupiciel do zapłacenia na siebie przyymie, ieżeliby wierzyciele hypotekowani na to pozwolili, iżby się ich pretensye na dobrach tych zostały, w przypadku przeciwnym zaś dla nie pozwalaiących pieniądze do depozytu złożyć ma, w czym zaraz przy licytacyi zgłaszaiący się wierzyciele deklarować się powinni. — 5) Kupiciel po wykonanych powyższych warunkach, dekret dziedzictwa otrzyma, w przypadku zaś nie dopełnionych warunkow, dobra te w przeciągu 30 dni powtorney licytacyi na iego koszta wystawione będą, z tym szczególnym warunkiem, ieżeliby kto w ostatniey licytacyi też dobra za mnieyszą cenę iak on ofiarował, kupił tenże pierwszy kupiciel kwotę brakuiącą na rzecz dłużniczki nadgrodzić powinien będzie. Wszyscy zatem chęć kupna maiący, w czasie i mieyscu wyżey wyznaczonym stawić się maią. Wierzycielow zaś hypotekowanych napomina się, żeby nieoczekuiąc osobnych cytacyi, pretensye swoie do protokołu licytacyi podawali, albowiem w przeciwnym razie na nich żaden wzgląd przy podziale summy z licytacyi zebraney, miany nie będzie. Dan w Krakowie d. 19 Października 1808 roku.

Jozef de Nikorowicz.
Vlach.
Pohlberg.

Z Rady C. K. Sądów Szlacheckich Krak. Galicyi Zachod.
Elsner.